

Edams Museum

Jaarverslag 2024

Stichting Edams museum

Postbus 174
1135 ZL Edam

Museum Damplein 8, 1135 BK
Dependance Damplein , 1135 BK

Telefoon 0299 – 372644
Email info@edamsmuseum.nl
Website www.edamsmuseum.nl
Rabobank rek.nr.: NL68 RABO 0192 3386 76

Het jaarverslag is samengesteld uit bijdragen van:

Marian Quak	Voorzitter
Joop Asselbergs	Secretaris
Piet Conijn	Penningmeester
Julie Hengeveld	Conservator
Jeanette Pietersen	Coördinator Vrijwilligers
Evina de Graaf	Coördinator Publiek
Julia Vlasbloem	Coördinator automatisering

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	
Publiek	
Bezoekers	
De Museumkaart	4
Tentoonstellingen	
Naar levend model	
Biodiversiteit	5
Edam in 14 stappen	6
Berger & Bianchi	
Een paradijsvogel temidden van mussen	7
Nieuwe activiteit: De Nieuwenkampwandeling	8
Kunstmaand	9
Educatie	
Erfgoedleerlijn – basisonderwijs	
Erfgoedleerlijn – voortgezet onderwijs	10
Publiciteit en Communicatie	
Communicatie tentoonstellingen	
Pers en andere communicatiemiddelen	
Collectie	11
Collectiedoelen en collectieplan	
Collectieregistratie	
Aankopen en schenkingen	
Restauraties	12
Verplaatsing van het schilderij van de Dikke Waard	
Bedrijfsvoering	
Bestuurssamenstelling	
Bestuursvergaderingen	
Organisatie-museumnorm	
Huishoudelijk Reglement	
Onderzoek eigendommen	
Samenwerking met VVV	13
Samenwerking met Cultuurplatform	
Samenwerking met Librije	
Financiële verantwoording	
Toegangsprijzen	
Vrienden	
Vrijwilligers	
Werven	
Kennismakingsgesprek	14
Training en begeleiding	
Roosters	
Lief en leed	
Uitjes en kijkje achter de schermen	
Facilitaire zaken	

Voorwoord

In 2024 zijn er vier tentoonstellingen georganiseerd. Naar Levend Model op de zolder van het Coopmanshuys, Biodiversiteit van Gea Karhof en Berger & Bianchi in de expositieruimte van het Stadhuis en ten slotte nog een “flitstentoonstelling” over Noothoven van Goor en Gertrud Nelson in het Stadhuis.

Er is slechts één schoolgroep geweest voor het educatieprogramma. Er is een lezing georganiseerd in oktober. Er is dus weer veel werk verzet.

Hartelijk dank voor ieders bijdrage.

Veel plezier bij het lezen van dit jaarverslag.

Marian Quak, voorzitter Stichting Edams Museum.

Inleiding

Het Edams Museum is een van de oudste musea van Noord-Holland.

In 1893 heeft de gemeente het Coopmanshuys op Damplein 8 – voorheen een aardappelenhuis ¹ – aangekocht om hier het Edams Museum in te huisvesten. Architect Pierre Cuypers heeft de toenmalige bouwval grondig gerestaureerd en hersteld in oude glorie, zodat het gebouw in 1895 als museum in gebruik genomen kon worden.

In de jaren '60 van de vorige eeuw was het huis toe aan een volgende grote restauratie. Na ernstige verzakkingen heeft de gemeente Edam-Volendam in 2014 een funderingsherstel laten uitvoeren.

Naast het Coopmanshuys heeft het museum sinds begin 90'er jaren een tweede locatie, op de eerste verdieping van het Stadhuis op Damplein 1. Op die verdieping is, in twee monumentale stijlkamers met prachtig uitzicht over Edam, naast de drie Mirakelen en de grote Ruitersstukken ook regelmatig een wisselexpositie te zien.

Publiek

Bezoekers

In 2024 is het streefgetal van 8000 bezoekers niet gehaald. Ondanks de inspanningen die zijn gedaan om de openstelling te optimaliseren en de gerichte advertenties in de lokale en regionale bladen. Het is nog niet gelukt de openstelling op 100% te krijgen. Door ontbrekende vrijwilligers zijn de bezoekerscijfers dus enigszins negatief beïnvloed.

Ontving het museum in 2022 nog 5.910 bezoekers, in 2023 is dat gestegen naar een totaal van 7.345. Dat is rond 92% van de bezoekers in de jaren voor Corona. Ter vergelijking: in 2022 was dat nog 74%. Met 7396 bezoekers in 2024 is dit nog iets gestegen, de score is nu 92,5%.

Conclusie: met een 100% openingstelling van het museum moet het niveau van vóór Corona haalbaar zijn.

Overzicht bezoekers van de afgelopen zes jaar:

2019	8.475 bezoekers
2020	1.774 bezoekers
2021	3.446 bezoekers

¹ Julie Hengeveld: Het Edams Museum, van aardappelenhuis tot Waterlandsch Museum, 1895-1914.

2022	5.910 bezoekers
2023	7.345 bezoekers
2024	7.396 bezoekers

Over heel 2024 meldden 4.810 bezoekers zich eerst bij het Coopmanshuys (Damplein 8), terwijl 2.583 personen binnenkwamen via de balie in het stadhuis, waar zij de wisseltentoonstellingen bezochten.

De incheck-verhouding van de bezoekers verdeeld over de beide locaties was Coopmanshuys/Stadhuys 65/35. In voorgaande jaren was deze verhouding meestal 70/30; hieruit leiden wij af dat de wisseltentoonstellingen die in de bovenzaal van het stadhuis waren ingericht dit jaar iets meer belangstellenden hebben getrokken.

Het is niet exact bijgehouden, maar aangenomen wordt dat bezoekers in de meeste gevallen beide locaties bezochten.

De Museumkaart

De Museumkaart wordt uitgegeven door de Museumvereniging. Er zijn ongeveer 1,4 miljoen kaarthouders van deze kaarten die bij meer dan 450 musea in Nederland worden geaccepteerd. In 2022 was 41% van de bezoekers aan het Edams museum museumkaarthouder. Door het weer aantrekken van het aantal buitenlandse toeristen na Corona in 2023 is dat percentage iets gedaald tot 38%. In 2024 is dit vrijwel gelijk gebleven met 39%.

Tentoonstellingen

NAAR LEVEND MODEL 24 MAART 2024 – 9 MAART 2025

In de tentoonstelling *Naar Levend Model* staan recente schenkingen en bruiklenen centraal met schetsen, tekeningen en objecten van de kunstenaars Ties van Dijk (1873-1967), Jan Cornelis Bander (1885-1956), Léonie Bander-Lutomirski (1887-1982) en Wijnand Otto Jan Nieuwenkamp (1874-1954). De vier woonden en werkten deels tegelijkertijd in Edam. Modellen die zij kozen waren de gezinsleden, bekenden, beminden, hun muze of modellen die waren gekozen uit etnografische belangstelling. Passie voor het tekenen is duidelijk zichtbaar in het werk van de vier.

Naar Levend Model toont de kunstenaars aan het werk. Er is veel aandacht voor hoofddekseis, hoofdtooien, mutsen, hoeden en hullen van de geportretteerden. Leonie Lutomirski en Jan Bander ontmoetten elkaar op de Rijksacademie in Amsterdam. Zij waren leerlingen van Nicolaas van der Waay (1855-1936). Deze kunstenaar en docent aan de Academie, heeft het Edams Museum het vaakst bezocht om er te werken. Hoogstwaarschijnlijk hebben Lutomirski en Bander als leerlingen van Van der Waay het Edams Museum tussen 1906 en 1911 bezocht. Nieuwenkamp, op dat moment vicevoorzitter van het Edams Museum, woonde al in Edam en exposeerde samen met Jan Bander in een groepstentoonstelling in 1911 Amsterdam.

Jan en Léonie Bander-Lutomirski verhuisden in 1918 naar Edam. Daar werd in 1920 Jan Bander aangesteld als leraar aan de Stadsteekenschool. Het echtpaar Bander-Lutomirski raakte bevriend met tekenaar en beeldhouwer Ties van Dijk, al sinds 1903 aangesteld als tekenleraar aan die Stadsteekenschool. Diens muze en model was Toos Hulst (1915-2000), dochter van de eigenaar van café Buitenlust aan het Volendammerpad in Edam. Beelden van Toos en andere objecten uit eigen bezit, de meeste jarenlang in het depot verborgen gebleven, worden vanaf 23 maart in het Edams Museum op de zolder getoond.

BIODIVERSITEIT **Een keuze uit 50 jaar etsen** **31 maart – 7 juli 2024**

Gea Karhof heeft in ruim 50 jaar een eigenzinnig oeuvre weten op te bouwen. Haar werk is niet te verbinden aan een groep of beweging en dat maakt het juist zo bijzonder. Zij probeert een 'wereld van ideeën' te omvatten: in handgekleurde etsen die haar brede interesse weerspiegelen.

NATUUR, CULTUUR, TORENS, UNIVERSUM EN BIODIVERSITEIT Dit zijn de delen waaruit de tentoonstelling is opgebouwd. Inspiratiebronnen die een lijn door de tijd trekken van haar inmiddels omvangrijke oeuvre. De vroegste etsen hebben vooral de NATUUR als onderwerp. Daarin figureren bijzondere modellen. Wanneer Gea een ervan tegenover Toetachamon tekent en deze serie *Lines of History* noemt, begint het reizen naar Egypte en andere, verre cultuurgebieden. In de etsen die volgen ontstaan verbindingen tussen verschillende tijden en CULTUREN. Daaruit volgt een serie grote etsen met TORENS, belangrijk als oriëntatiepunten. Aziatische tempels worden naast de modernste architectuur geplaatst. De hedendaagse torenwedloop - steeds hoger - herinnert aan de ambitie van vroegere kathedraalbouwers. Boven de torens zien we al iets van het magische UNIVERSUM en wat daarin in mythologische en wetenschappelijke zin verbeeld wordt. 1 Bevlogen door dit onderwerp volgt Gea Karhof cursussen bij de Sterrenwacht Oostzaan en bij Govert Schilling. Zij verwerkt deze kennis in complexe etsen als 'De zwaartekracht voorbij' en 'A passion to fly'. Een recente serie werk heeft als titel 'Heimwee naar de toekomst' en 'Grenzen verleggen' gekregen, geïnspireerd door het Cernproject in Zwitserland; daar zoekt men naar het 'Godsdeeltje' om zo dichtbij het ontstaan van leven te komen. In deze etsen creëert Gea haar persoonlijke universum en staat de deur naar de verbeelding wijd open. Ook de magische kinderwereld speelt een rol in de vorm van de stripfiguren uit haar jeugd. Tijdens de lockdown kan zij niet reizen. Gea gaat terug naar de natuur en de strijd daarin op moleculair niveau. Een pictogram van het virus dat ons allen toen verbond, zette haar daartoe aan. Er ontstaat werk met als thema BIODIVERSITEIT. Door de microscoop ontvouwt zich een ongeziene wereld van micro-organismen die aantoon hoe alles met elkaar verbonden is. De ets 'Wonderful world', special gemaakt voor deze tentoonstelling, probeert alles te omvatten en de oerkracht van het leven te verbeelden. Met biodiversiteit als uitgangspunt. Het werk van Gea Karhof is herkenbaar en trekt inmiddels omvangrijk publiek.

Om een indruk te krijgen van de totstandkoming van de etsen van Gea Karhof, werd tijdens de tentoonstelling de film *Van schets tot ets* getoond.

EDAM IN 14 STAPPEN

PERMANENTE TENTOONSTELLING ROND DE KAART VAN JOHAN BLAEU

In de 17e eeuw was de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden beroemd om zijn drukkers en kaartenmakers. De belangrijkste was de familie Blaeu. Zij hebben accurate kaarten gemaakt van alle belangrijke Nederlandse steden.

Ook van onze stad is zo'n kaart gemaakt. Het Edams Museum biedt de bezoekers sinds 30 juni 2024 de mogelijkheid om aan de hand van de kaart van Johan Blaeu in vogelvlucht de vroege geschiedenis van Edam te leren kennen. Een project van stadgenoten Chrisje en Kees Brants, en Leendert de Jonge. Die ene kaart is die van de plattegrond van Edam, een reproductie van een kopergravure op papier, in 1698 gemaakt door de beroemde Amsterdamse cartograaf Joan Blaeu (het origineel meet 53,7x44,8 cm, is getiteld Edam Vulgo, en is in 1992 aangekocht door het Zuiderzeemuseum).

Te zien zijn huizen, kerken, herbergen, andere bedrijven, waterwegen en bruggen.

De kaart is voor deze gelegenheid uitvergroot. In 14 hoofdstukken worden, vanuit de kaart, de belangrijkste ontwikkelingen van Edam beschreven: handel, scheepsbouw, landwinning, enzovoorts. Op de kaart van Blaeu zijn de locaties en de proporties daarvan minutieus weergegeven. Dertien scheepswerven, midden in de stad boerenbedrijven en boomgaarden, stapels boomstammen en molens die op de houthandel wijzen (Nieuwehaven), de grote ovens aan het Oorgat waarin zeewater gekookt werd om zout te maken, een minuscuul paardje voor de trekschuit langs de trekvaart (ringvaart) bij de destijds recent drooggemaakte Purmer, de Kaaswaag op zijn oorspronkelijke plaats aan het Damplein.

Ten tijde van de uitgifte van stadsrechten in 1357 telde Edam waarschijnlijk niet meer dan een 40-tal huizen en zo'n 160 inwoners.

Er is in al die eeuwen nogal wat veranderd en toch is de stad herkenbaar op deze kaart van Blaeu.

De permanente expositie rond deze Blaeukaart is te zien op de eerste etage van het Coopmanshuys.

Berger & Bianchi

Edam en omgeving in de jaren '80

21 juli- 3 november 2024

Een expositie in het Edams Museum met werken van de Amerikaanse schilder Jason Berger en zijn Nederlandse collega Frans Bianchi is wat er voortkwam uit een ontmoeting die zij hadden in Normandië in 2002. Wat gebeurde er in tussentijd? Uit deze ontmoeting ontstond een vriendschap. Beiden herkenden verwantschap in elkaars werk. Er volgden over en weer bezoeken aan elkaar in

Normandië en Nederland. In 2006 keerde Berger definitief terug naar de USA, waar hij in 2010 overleed. Bianchi ontdekte dat Berger eind jaren 80 al enkele keren in Nederland was geweest. Edam speelde een belangrijke rol in het de grote hoeveelheid werken die Scheepswerf Groot speelde een periode schilderde hij ook in de Bianchi raakte evenals Berger Scheepswerf Groot. In navolging 2006 diverse schildersessies in en geleid tot een aantal werken over Bianchi heeft de weduwe van het Edams Museum geschonken. bevinden zich in tal van musea in het Guggenheim museum en het York. Berger heeft begin 50 er Zadkine gewerkt. Bianchi's musea en collecties, waaronder en Brielle.

schilderleven van Berger, getuige hij over Edam heeft gemaakt. belangrijke rol in zijn oeuvre. In die Zaanstreek en Broek in Waterland. geïnspireerd door Edam en van Berger, heeft Bianchi vanaf rond Edam gehouden, wat heeft Edam. Door bemiddeling van Berger in 2022 twee werken aan De werken van Jason Berger de Verenigde Staten, waaronder Museum of Modern Art in New jaren met Matisse, Braque en werken bevinden zich diverse de musea van Maassluis, Katwijk

EEN PARADIJSVOGEL TEMIDDEN VAN MUSSEN **WILLEM ANTON NOOTHOVEN VAN GOOR HERENIGD MET ZIJN VROUW GERTRUDE NELSON** **9 november – 15 december 2024**

In deze, niet vooraf geplande *flitstentoonstelling*, die duurde van 9 november tot en met 15 december, kwamen twee schilderijen na ruim honderd jaar weer bij elkaar: van paradijsvogel Willem Anton Noothoven van Goor en van zijn eega Gertrude Nelson. Het eerste schilderij maakt deel uit van de collectie van ons museum. Het is in 1983 geschonken uit de nalatenschap van

CorJan Spaander. Het tweede is een bruikleen van de heer Leen den Otter. Deze verwierf het kunstwerk onlangs op een veiling en werd in een gesprek met onze conservator Julie Hengeveld meteen enthousiast over het idee om de twee te herenigen in een tentoonstelling. Dat gaf aanleiding om ook deze tentoonstelling in ons programma op te nemen

Beide portretten zijn geschilderd door de Georg Hering. Hering was één van de internationaal bekende schilders die neerstreken in Volendam en een gastvrij verblijf vonden in Hotel Spaander. Hij overleed ook in onze stad, in 1936.

Pim Noothoven van Goor woonde in het begin van de 20e eeuw in het Huis De Meeuwen in Edam. Hij kreeg naam en faam door zijn uitbundige leefwijze en zijn aandeel in de organisatie van de onafhankelijkheidsfeesten van 1913 (herdenking van het vertrek van de Fransen in 1813). Hij had zichzelf daarin trouwens een glansrol toebedeeld: hij liet zich onthalen als Koning Willem I – zo is hij ook afgebeeld door Georg Hering, in Huis De Meeuwen.

Rond deze twee prachtige pendanten zijn in samenwerking met Oud Edam en Martijn Roos (die Huis De Meeuwen tegenwoordig bewoont) tal van memorabilia en foto's uit Huis De Meeuwen samengebracht die tezamen het hele verhaal vertellen.

Nieuwe activiteit: de Nieuwenkampwandeling

Edam was de thuishaven van Wijnand Otto Jan Nieuwenkamp (1874 1950). Hier had hij een ligplaats voor zijn woonschip de Zwerver en bouwde hij een woonhuis en een atelier. Hij heeft veel gezichtsbepalende gebouwen en schilderachtige plekjes van Edam getekend. Ook bouwde, verbouwde en restaureerde hij tal van huizen in Edam, en dat allemaal tussen zijn zwerftochten en ontdekkingsreizen door; reizen die hem over de hele wereld brachten. Veel herinneringen aan zijn aanwezigheid in Edam zijn bewaard gebleven en u komt ze allemaal tegen op de Nieuwenkamproute. U kunt de route lopend of per fiets afleggen.

Links het atelier van Nieuwenkamp. Hij bouwde een groot en ruim atelier, dat aan het eind van zijn tuin stond. Ooit was het volgestouwd met exotische kunstvoorwerpen, afkomstig van zijn wereldreizen. Het is een privéwoning geworden en het staat nu ingeklemd in een nieuwe woonwijk die de hele voormalige tuin beslaat. In die tuin stond vroeger een enorme glazen kas. Voor zijn huis lag zijn woon- en atelierschip de Zwerver afgemeerd. Het schip is gered van de sloop en in 2015/2016 gerestaureerd.

Rechts zijn woonhuis. Nieuwenkamp was ook architect en hij ontwierp en bouwde dit huis dan ook zelf. In zijn drang tot versiering plaatste hij overal antieke gevelstenen in de muren, iets dat architecten uit die tijd niet altijd waardeerden. Het huis is ontworpen in een typische stijl die zijn hang naar de Gouden Eeuw kenmerkt

Kunstmaand

Vrijdagmiddag 4 oktober 2024 gaf kunsthistorica Carina Greven van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap een lezing naar aanleiding van het portret van Pieter Dircksz, één van de drie Mirakelen van Edam. Hij leefde van 1528 tot 1606 en is bij Edammers beter bekend als Langebaard. Die bijnaam dankte hij aan zijn uitzonderlijk lange baard van wel 2,50 meter. Het portret is tijdens zijn leven, in 1583 geschilderd, vermoedelijk door Aert Pieterszoon. Het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap heeft het schilderij in 1889 gekocht en in bruikleen gegeven aan het Rijksmuseum. Dit schilderij is het uitgangspunt van de lezing. Langebaard is op dit portret ten voeten uit afgebeeld. (In het Edams Museum hangt een kopie, geschilderd na de dood van Langebaard).

De excentrieke Pieter Dircksz was overigens niet uniek. Ook van andere mannen met meterslange baarden zijn levensverhalen bekend en portretten bewaard gebleven. Datzelfde geldt voor personen met uitzonderlijk voorkomen en postuur. Deze mensen trokken als bezienswaardigheid langs jaarmarkten en kermissen. Ook Langebaard deed dat en gaf een deel van het door hem verdiende geld aan het weeshuis in Edam. In de Grote Kerk van Edam ligt zijn grafsteen.

Educatie

Erfgoedleerlijn – basisonderwijs

Rond 2017 is de gemeente Edam-Volendam met het project “erfgoed-leerlijn” begonnen. Plein C is ingehuurd om de onderwerpen uit te werken en lesbrieven te maken. Verschillende cultuuraanbieders zijn gevraagd een bijpassend programma te maken. Het project is bedoeld voor de groepen 1 t/m 8 van de basisscholen in de gemeente.

In het kader van deze erfgoed-leerlijn heeft het educatieteam van het Edams Museum een leskist over “De Meermin van de Purmer” ontwikkeld, voor de groepen 1-2 van de basisscholen in de gemeente. De leskist sluit aan bij het programma dat voor de leerkrachten is ontwikkeld.

Het programma over “Trijntje Keever” voor de groepen 5 van de basisscholen is klaar.

De Volendamse scholen, die al jaren ieder voorjaar kwamen, zijn dit jaar niet geweest. De cultuurcoördinator die de bezoeken voor alle SKOV-scholen regelde is met pensioen. Iedere school heeft nu een eigen cultuurcoördinator.

Van de Edamse scholen is de Trimaran geweest. De kinderen hebben in het Coopmanshuys de speurtocht gedaan en in het Coopmanshuys informatie over Trijntje Keever gekregen en aan de hand van verhalen Trijntje poppen aangekleed met rokken van verschillende materialen.

Helaas hebben de andere scholen in de gemeente de weg naar het Edams Museum nog niet gevonden.

Om de scholen enthousiast te maken is er in juni 2024 een aftrap georganiseerd door de gemeente. Dit heeft helaas niet geleid tot toename van het aantal bezoekende groepen. Een coördinerende rol die voor dit programma nodig is, zou door de gemeente ingevuld worden. Dat is helaas niet gebeurd.

Erfgoedleerlijn – voortgezet onderwijs

Ook in 2024 was er een rondleiding voor leerlingen van het Don Bosco College te noemen. Verder kwamen geïnteresseerde leerlingen van een Havo in Hoorn en een leerling van Marken, als voorbereiding op eindexamenprojecten.

Publiciteit en Communicatie

In 2024 hebben we de marketing- en communicatie-inspanningen voortgezet op basis van het fundament dat in 2022 is gelegd om het publieks- en persbereik, én de bezoekersaantallen, te vergroten.

Communicatie tentoonstellingen

De vier tentoonstellingen zijn op zowel op offline als online middelen onder de aandacht gebracht: van posters, flyers tot en met print en online advertenties. Alle uitingen zijn gemaakt in de in 2022

ontwikkelde standaarden waarmee we niet alleen de uitstraling consistent en dus herkenbaar hebben gehouden, maar ook de kosten relatief laag. Aangezien de tentoonstellingen gericht waren op een brede, lokale en regionale doelgroep zijn ook in 2024 advertenties geplaatst in kranten en bladen met een lokale en regionale verspreiding. Dit hebben we aangevuld met advertorials in media die zich richt op de Nederlandse toerist en cultuurliefhebber, waaronder het magazine Dagje uit in Laag Holland, UIT in de regio, Museum en Galerie magazine en de

Museumkrant. In totaal zijn 26 betaalde uitingen geplaatst. Daarnaast hebben we vruchten kunnen plukken van vermeldingen in gratis regionale en landelijke UIT- en museumagenda's.

Pers en andere communicatiemiddelen

De relatie met de lokale en regionale pers hebben we in 2024 verder verstevigd met als resultaat vele artikelen in o.a. de Stadsrant, NIVO, Rodi, NH Nieuws en Noord Holland Dagblad. De artikelen gingen niet alleen in op tentoonstellingen en lezingen, ook hebben we pro-actief het museum in een aantrekkelijk daglicht gezet om vrijwilligers te werven.

Om tegen zo laag mogelijke kosten zoveel mogelijk zichtbaarheid te genereren voor het museum en de tentoonstellingen, hebben we stappen gezet om onze eigen digitale kanalen nog actiever in te zetten:

- **Website:** alle promotionele uitingen verwijzen naar de website die we in 2022 vernieuwd hebben. Met regelmatige publicatie van nieuwsberichten over tentoonstellingen, evenementen en aankopen houden we de site relevant voor geïnteresseerden. Met succes: alle nieuwsberichten zijn minimaal tweemaal overgenomen door online museum- en nieuwswebsites.

Hiernaast blijft de website een belangrijke informatiebron voor potentiële bezoekers. In het hoogseizoen zagen we ons genooddakt door een tekort aan gastheren en -vrouwen de

openingstijden wekelijks te updaten. Dit is weliswaar niet ideaal maar het heeft minder vragen via Google opgeleverd dan in 2023.

- **Social media:** Facebook hebben we in 2024 voornamelijk ingezet als community-middel met berichten met een persoonlijk tintje om de betrokkenheid met vrijwilligers, Vrienden van het museum en andere belangstellenden te verstevigen. Zo delen we leuke feitjes en updates over de op- en afbouw van tentoonstellingen, over nieuwe tentoonstellingen en evenementen. Het is voor het museum ook een effectief kanaal gebleken om vrijwilligers te werven, al blijft de werving een groot aandachtspunt. De Facebook-pagina is gegroeid naar 709 volgers. Het aantal volgers op het Instagram account groeide in 2024 zelfs naar 890 volgers. Op dit socialmedia kanaal delen we leuke feitjes over schilderijen en andere objecten in het museum. In 2024 zagen we een stijging in het aantal vragen over de collectie en het museum die gesteld zijn via de socialmedia kanalen. Hier dienen we in 2025 rekening mee te houden want socialmedia is een mooi 'gratis' communicatiekanaal, het kan arbeidsintensief worden.
- **e-Nieuwsbrief:** in 2024 zijn we op dezelfde voet doorgegaan als in 2023 maar hebben we de verzendlijst uitgebreid met Vrienden van het museum.

Collectie

Collectiedoelen en collectieplan

Deze zijn omschreven in het collectieplan voor de periode 2023-2027, gelijklopend met de periode van het beleidsplan.

Collectieregistratie

De depotmedewerkers ondersteunen de conservatoren bij het administratieve beheer van de collectie en toezicht op de fysieke omstandigheden in de depot.

Aankopen en schenkingen

In 2024 kon het bestuur beslag leggen op een derde schilderij van Nicolaes van de Waay, een tafereel in het voorhuis van het Coopmanshuys. Ook wist het museum een schilderij aan te kopen van een Volendams meisje in de tuinkamer, van de hand Thérèse Schwartz. Naast deze aankopen verkreeg het museum enkele schenkingen:

- Een aantal schilderijen van lokale kunstenaar, die de gemeente destijds aangekocht heeft met toepassing van de Beeldende Kunstenaars Regeling.
- Peter en Marion Kersloot, beheerders van de Collectie Liefeland in De Rijp, hebben een tekening van Ties van Dijk geschonken. Die is te zien op de tentoonstelling *Naar levend model* op de tweede verdieping van het Coopmanshuys.
- Fred en Nel Roskam hebben het museum een (waarschijnlijk uniek) zelfportret geschonken van Ties van Dijk, met op de achterzijde een tekening van een boerderij op een onbekende locatie.
- Frans Bianchi, die schilderijen exposeerde in de tentoonstelling *Berger & Bianchi* schonk een sfeervol tafereel van de Kwakelbrug in Edam, als dank voor het werk dat de vrijwilligers gedaan hebben voor het realiseren van de tentoonstelling.
- Het museum ontving ook een tekening van Johan Bander, van het strand bij Rockanje. De eigenaresse wenste afstand te doen. Omdat de tekening voor Edam geen belang heeft, is zij geschonken aan het Openluchtmuseum De Duinhuysjes in Westvoorne.

Deze aanwinsten een waardevolle aanvulling op de collectie.

Restauraties

Lidwien Wösten heeft in 2024 de eerder aangekochte schilderijen gerestaureerd van Thérèse Schwartze (meisje in de tuinkamer van het Coomanshuys) en Nicolaes van der Waay (Meisje op het trapje naar de keuken in het Coopmanshuys), en het portret van Willem Anton Noothoven van Goor (met het oog op de flits- tentoonstelling in november-december).

Verplaatsing van het schilderij van de Dikke Waard

In het voorjaar is het schilderij van de Dikke Waard, dat in het Coopmanshuys hing, overgebracht naar de burgemeesterskamer van het Stadhuis. Daar hangen de Drie Mirakelen (Langebaard, Trijntje Kever en Dikke Waard) voortaan weer bij elkaar. Het drietal hing oorspronkelijk in de Prinsenhof en werd in de 19^e eeuw verplaatst naar het Stadhuis.

Bedrijfsvoering

Bestuurssamenstelling

De bestuurssamenstelling op 31 december 2024

Marian Quak	Voorzitter
Joop Asselbergs	Secretaris
Piet Conijn	Penningmeester
Julie Hengeveld	Conservator
Evina de Graaf	Coördinator Publiekszaken
Jeanette Pietersen	Coördinator Vrijwilligers.

Bestuurswisselingen in 2024

Toegetreden is Julia Vlasbloem (28 augustus 2024).

Op 31 december 2024 bestond het bestuur uit:

Marian Quak	Voorzitter
Joop Asselbergs	Secretaris
Piet Conijn	Penningmeester
Julie Hengeveld	Conservator
Jeanette Pietersen	Coördinator Vrijwilligers
Evina de Graaf	Coördinator Publiek.
Julia Vlasbloem	Coördinator automatisering

Bestuursvergaderingen

Het bestuur van het Edams Museum heeft in 2024 11 keer vergaderd.

Organisatie-museumnorm

Ook in 2023 is verder gewerkt aan taakomschrijvingen en werkwijzen.

Huishoudelijk reglement

Het bestuur heeft enkele technische wijzigingen Huishoudelijk Reglement opnieuw vastgesteld.

Onderzoek eigendommen

Er zijn al meerdere pogingen gedaan om vast te stellen welke objecten van de gemeente zijn en welk van de Stichting Edams Museum. Er is overleg met de gemeente gaande. De gemeente heeft een

proces in gang gezet om het erfgoed van Edam-Volendam in kaart te brengen. Onderzoek naar en beslissing over de bruiklenen maakt daar deel van uit.

Samenwerking met V.V.V.

De voorzitter van het museum overlegt nu en dan met de directeur van de VVV.

Samenwerking met Cultuurplatform

In maart en september 2024 zijn er vergaderingen van het Cultuurplatform geweest. Het vitaliteitsonderzoek is gestart. De nadruk van dat onderzoek ligt erg bij sport en minder bij cultuur.

Samenwerking met Librije

Ook in 2024 heeft Robert Lammers de nieuwe vrijwilligers van het Edams Museum rondgeleid in de Librije.

Financiële verantwoording

De jaarrekening is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

Toegangsprijzen

De toegangsprijzen van het museum waren in 2024: €6,00 voor een volwassene en €3,00 voor kinderen in de leeftijd van 13 t/m 17 jaar. Kinderen t/m 12 jaar kregen mits begeleid gratis toegang. Verder hebben de vrienden van het Edams Museum en leden van de Vereniging Rembrandt gratis toegang.

De tarieven zijn daarmee in overeenstemming met de omliggende kleinere musea.

Vrienden

Het aantal vrienden dat het Edams Museum in 2024 met hun financiële bijdrage steunde, was 165. De gezamenlijke bijdrage was €4.371.

Vrijwilligers

Het Edams Museum drijft op de inzet en het enthousiasme van haar vrijwilligers. Zonder vrijwilligers geen museum. Wij zijn alle vrijwilligers zeer dankbaar voor hun inzet afgelopen jaar. Hieronder een overzicht van de activiteiten van onze vrijwilligers-coördinator.

Aantallen vrijwilligers	01.01.2024	31.12.2024
Gastvrouwen en -heren-vast	31	34
Gastvrouwen en -heren-reserve	7	10
Ondersteunende medewerkers	13	12
Bestuursleden	6	7
Totaal aantal vrijwilligers	57	63

Werven

In 2024 zijn er volop wervingsactiviteiten geweest, o.a. door middel van advertenties in de Stadskrant en ook via netwerk en vrijwilligerssites. Er werden nieuwe gastvrouwen, -heren en ondersteunende medewerkers aangetrokken. In 2024 zijn er 7 vrijwilligers gestopt.

Kennismakingsgesprek

In 2024 zijn er 5 nieuwe vrijwilligers bijgekomen, waarvan er één alweer gestopt is. De nieuwe collega's ontvangen een korte beschrijving van de organisatie en het boekje "De drie mirakelen". Nieuwe gastheren, en –vrouwen ontvangen de handleiding voor gastheren en –vrouwen.

Training en begeleiding

De handleiding voor gastvrouwen en –heren is in oktober 2021 herzien. Alle gastheren en –vrouwen hebben deze informatie ontvangen. Daarnaast ligt de handleiding op beide locaties.

Roosters

Er is een basisrooster waarop staat wie er wanneer in welk pand dienst heeft. Daar worden de weekrooster van afgeleid. Alle gastheren en –vrouwen hebben de roosters steeds tijdig ontvangen.

Lief en leed

Ook in 2024 werd bij lief en leed een kaart of een bloemetje gestuurd naar vrijwilligers. Verder worden er verjaardagskaarten naar de gastheren- en vrouwen verstuurd.

Uitjes en kijkje achter de schermen

In 2024 zijn de volgende uitjes georganiseerd voor de vrijwilligers:

Op 23 maart was er een rondleiding voor de vrijwilligers bij de opening van de expositie "naar levend model" in het Coopmanshuys. Deze werd afgesloten met een glaasje prosecco en een zoutje.

Op 4 april was er een bijeenkomst bij Gea Karhof thuis. De vrijwilligers werden gastvrij onthaald, ze liet zien hoe haar etsen gemaakt werden, er was na afloop een hapje en een drankje.

Op 1 juli was er een vrijwilligersdag bij de Breek, Etersheim, museumtour1, in het kader van de samenwerking die de Breek, het Volendams museum en wij hebben. Wij werden rondgeleid met koffie en appeltaart als begroeting.

Op 20 juli waren de vrijwilligers uitgenodigd om de expositie van Berger-Bianchi te komen bekijken in het Stadhuis. Deze werd weer afgesloten met een glaasje prosecco en een zoutje.

Op 16 september werden voor onze vrijwilligers, die van de Breek en het Volendams museum Museumtour 2 georganiseerd. We hebben de Nieuwenkamp route gelopen met een afsluiting van een aangeklede borrel bij de La Fortuna.

Op 22 november was er weer de jaarlijkse evaluatieavond in "De Burghwall".

Op 15 december was er nog een afsluiting van de Flits-tentoonstelling voor de vrijwilligers met weer een glaasje prosecco en een zoutje.

Facilitaire zaken

De vrijwilliger die met het onderhoud van de gebouwen belast is, heeft goede contacten met de gemeente en maakt goede afspraken. Een hardnekkige lekkage in het Stadhuis is door de gemeente opgelost.

De tuin van het Coopmanshuys is weer keurig verzorgd door enige vrijwilligers.

Heel veel vrijwilligers werkten lange dagen achter de schermen om te zorgen dat het afbouwen en het opbouwen van de verschillende tentoonstellingen soepel verliep.

Op het gebied van automatisering waren weinig problemen, alhoewel het Axiell programma nog wel geheimen voor ons heeft.